

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 69 (1707)

1958 m. rugpiūčio mėn. 30 d., šeštadienis

Kaina 15 kap.

SĖKMĖS MOKSLEIVIAMS IR MOKYTOJAMS NAUJAISIAIS MOKSLO METAIS!

NAUJIEJI MOKSLO METAI

Rugsėjo pirmąją nuskambės skambutis, kuris sukviets daugiau kaip 4 tūkstančius rajono moksleivių į erdvas, šviesias klases, mokomuosius kabinetus, į naujai atidarytas mokyklas. Juos pasitiks seni, prityrę pedagogai, o taip pat visas būrys jaunų specialistų, tik šiais metais baigusiu tarybinės aukštąsias ir vidurines specialiąsias mokyklas.

Daug padirbėjo per praėjusias vasaras atostogas rajono liaudies švietimo darbuotojai, statybinės organizacijos, kolūkių valdybos, apylinkių tarybos. Visose rajono mokyklose atliktas patalpų remontas, sutvarkytas mokyklinis inventorių. Prie šio darbo, skirtingai nuo praėjusių metų, nemažai prisidėjo kolūkių valdybos. Štai „Vyturio“ kolūkio valdyba ir jos pirmininkas drg Balbūta organizuoja vietos pradinės mokyklos remontą kolūkio lėšomis. Panašiai buvo atremontuota ir Kuosiu pradinė mokykla. Čia gerai padirbėjo „Naujo gyvenimo“ kolūkio statybininkų brigada. Tokie pavyzdžiai rodo, kad mūsų rajono kolūčiai, tvirtėdami ekonomiškai, kasmet skiria vis didesnę dėmesį liaudies švietimui, mokyklų remontui bei jų statybai.

Didelius ir atsakingus uždavinius turi išspręsti naujaisiais mokslo metais visos rajono mokyklos. Partija ir vyriausybė, skirdamos liaudies švietimui milžiniškas lėšas ir teivišką rūpinimąsi, reikalauja, kad mūsų mokykla išleistų į gyvenimą žmones, tvirtus tiek teorinėmis žiniomis, tiek praktiniais įgūdžiais. Šia kryptimi jau ir praėjusiais metais mūsų mokyklos nuveikė nemažai, tačiau, reikia pažymėti, eilėje rajono vidurinių ir septynmečių mokyklų apie darbinį moksleivių auklėjimą buvo daugiau kalbama, negu dirbama. To neturi būti naujaisiais mokslo metais. Artimas ir nenutruktamas mokyklų ryšys su kolūčiais, pramonės įmonėmis, ūkinėmis organizacijomis turi būti visų rajono liaudies švietimo darbuotojų dėmesio centre.

Tarybų Lietuva ruošiasi įžymiam įvykiui — Lietuvos Komunistų partijos ir pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje 40-mečiui. Šiai istorinei datai savo gamybinius laimėjimus skiria kiekvienas tarybinis žmogus, jai savo jėgas ir sugebėjimus, visą savo meilę pedagoginiam darbui turi skirti ir mokytojas. Juk jo įtaka, jo žodis vaiko, jaunuolio gyvenime, jo pasaulėžiūros formavime yra atskirais atvejais net didesnė, negu šeimos įtaka. O tai įpareigoja kiekvieną pedagogą naujaisiais mokslo metais dirbti dar geriau, būti švietėju liaudies, statančios komunistinį rytojų.

Gerą linų derlių išaugina kasmet Šakių rajono Lenino vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai. Pajamų iš linininkystės šiemet numatoma gauti pusketvirto milijono rublių — 770 tūkstančių rublių daugiau, negu pernai.

Nuotraukoje: raunami linai Lenino vardo kolūkyje. Priešakyje — kolūkiečiai Salomėja Bataitienė, kuri per dieną įvykdė iki pusantros normos.

Pašarų turėsime pakankamai

Kolūkiuose vyksta įtempta kova už tvirtos pašarų bazės sukauptimą gyvulių žiemojimui. Mūsų IV Jungtinės brigados kolūkiečiai taip pat aktyviai įsijungė į šį darbą. Brigada sėkmingai užbaigė šienapilvę, gyvulių žiemojimui paruošė pakankamai stambių pašarų.

Šiais metais buvo palankios sąlygos augti ir natūralioms, ir sėlinėms žolėms. Mūsų brigadoje iš įvairių pievinių žolų ankstyvojo siloso yra pagaminta 70 tonų. Iš mišinio pagaminome 100 tonų siloso. Kiekvienai karvei dabar pas mus jau lenka po 5 tonas šio vertingo pašaro. Nemažai siloso pagamino atvykę talkininkai mūsų kolūkio šefai — rajono kultūros skyrtus.

Mišiniu iš viso brigadoje buvo apsesta 25

ha. Apie 12 hektarų jau sunaudojome siloso gamybai. Iš 6 ha dar gaminsime silosą, o likusiuosius naudojame žaliu pašaru papildomai šeriant karves. Pagal numatytą planą iš mišinio dar pagaminsime 50 tonų siloso, iš kukurūzų — 40 tonų, runkelių lapų — 30 tonų. Viso brigadoje siloso bus pagaminta 290 tonų. Kiekvienai karvei skirsime dar po 3 tonas sultingųjų šakniavaisių. Tokiu būdu, kiekvienai karvei paruošime daugiau kaip po 10 tonų sultingųjų pašarų. O praėjusiais metais brigada turėjo pasigiminti tik 120 tonų siloso.

Šiomet sudaryta žymiai tvirtesnė pašarų bazė įgalins dar labiau padidinti pieno gamybą. J. JUODELIS „Socializmo keliu“ kolūkio IV Jungtinės brigados brigadininkas

Rugpiūčio 31-oji — ŠACHTININKO DIENA

„Jaunime, į šachtas!“ Daillninko J. Solovjovo (Valskybinė vaizduojamojo meno leidykla) plakatas.

Pirmauja II-oji brigada

nesisekė. Nepratę mes prie tokios mašinos, bet po valandos kitos jau kūrė pilnu tempu. Padėjo ir šefai — būrys remonto-statybos kontoros dirbančiųjų. Vakare brigadininkas šypsojosi:

— Gerai padirbėjome, — sako jis. — Jol taip ir toliau eis, dar pora dienelių — ir viei grūdai bus aruoduose.

Pirmauja II-oji brigada ir kituose darbuose. Ji sparčiai gamina silosą. Kolūkiečiai Petras Bulovas, Kazys Tumonis, Viktoras Tvirkutis ir kiti vos spėja vežti iš lauko mišinius, lubiną. Per dieną po 50 tonų siloso užraugia.

Bet, kaip sakoma, darbu tiek, kad ir galo nesimato. Brigadininkas jau rūpinasi pradėti žiemken-

čių sąjū.

— Laukti jau nebėra ko, — kaiba jis. — Mašinos paruoštos, sėklos turime.

Viską patikrinus, pasirodė, kad brigada tikrai sąjū pasiruošusi. Ji pirmoji išėjo į laukus ir apsejo pirmuosius hektarus žiemkenčiais.

St. DAKTARIONAS „Pilies“ kolūkio agronomas

Lietuvos Liaudies ūkio tarybos pramonė įvykdė 8 mėnesių planą

Lietuvos Liaudies ūkio tarybos pramonės įmonės pirmą laiką įvykdė aštuonių mėnesių gamybos planą. Iki rugpiūčio 20 d. viršum 8 mėnesių užduoties pagaminta 34 javų kuliarnosios „Neris“, 18 dobių kuliarmųjų „Komunaras“, šimtai automatinų girdyklių, apie keturi tūkstančiai universalių elektros patefonų, nemažai cemento, metalo, piovimo staklių. Lengvosios pramonės įmonės viršum plano išleido šimtus tūkstančių metrų įvairių audinių, daug odinės avalynės. Žymiai viršyta kai kurių maisto produktų gamybos užduoties. (ELTA).

ŽENKLELIO VILNIUI ATMINTI KONKURSAS

Vilniaus miesto darbo žmonių deputatų Tarybos vykdomasis komitetas paskelbė konkursą geriausia ženklieli Vilniui atminti projektui.

Ženklieliai atmintinai apie Vilnių skiriami masiniam nešiojimui mėgėjams ir turistams atminti viešėjimą Vilniuje.

Konkursiniam projektui priklami šie reikalavimai: savo turiniu ženklielis turi atspindėti tiek naują socialistinį miestą, tiek ir jo istori-

nę praeitį; jo forma, dydis ir medžiaga gali būti įvairūs.

Už geriausią ženklieli Vilniui atminti projektą nustatytos šios premijos: pirmoji — 1500 rublių, antroji — 1000 rb, trečioji — 500 ir dvi paskatinamosios — po 250 rublių. Konkurso terminas — šių metų gruodžio 1 diena.

Medžagų konkursui pristatyti į Vilniaus miesto vykdomojo komiteto kultūros skyrių (Stalino prospektas 39, IV aukštas).

Stambiausia gamykla Pabaltijyje

Viename Panevėžio miesto pakraštyje statoma stambiausia Pabaltijyje kabelintų dirbinių gamykla. Emaliuotų, instaliacinių ir montažinių laidų, sujungiamųjų laidų ir montažinių kabelių ji gamins per metus už 240 milijonų rublių. Savo produkcija gamykla visiškai aprūpins „Elfos“, elektros skaitiklių, kasos aparatų, „Elektros“ gamyklas ir kitas Lietuvos Liaudies ūkio tarybos prielaisų gamybos įmones. Žymi dalis produkcijos bus taip pat siunčiama pagal kooperuolus pristatymus į kaimyninius rajonus.

Dabar statybos aikštėtelėje išmūrytos emaliavimo cecho — pirmosios

įmonės eilės — sienos. Bet įrengimai atsiunčiami jau ir pagrindiniam gamybiniam korpusui, kurio plotas sudarys 15 tūkstančių kvadratinų metrų. Atsiųstos pirmos siuntos laidų emaliavimo staklių, laidų tempimo staklės ir kiti universalūs įrengimai iš Saratovo ir Vokietijos Demokratinės Respublikos. Statomas taip pat remonto-mechaninis cechas.

Pirmąją produkciją nauja gamykla išleis antrame atelnančių metų ketvirtyje. Bendra statybos kaina sudaro beveik 70 milijonų rublių.

(ELTA).

„Naujo gyvenimo“ kolūkyje

Jau praėjusiais metais „Naujo gyvenimo“ žemės ūkio artelės nariai išaugino neblogą sa'džiojo lubino derlių. Šimet ši vertinga kultūra užderėjo 25 ha plote. Dabartiniu metu visas lubinas nuimtas ir susiloeuotas. Iš vieno hektaro vidutiniškai gauta po 30-35 tonas žaliosios masės.

A. Vaitkūnas

Žiemkenčius baigė sėti žemės ūkio artelės II brigados kolūkiečiai. Sparčiai vyksta kūlimo darbai. Per visą dieną čia dūzgia dvi kuliarnosios. Dabartiniu metu jau iškalta žiemkenčių nuo 70 ha ploto.

J. Raščius

BAIGĖ SĖTI

Per tris dienas atliko žiemkenčių sėją „Artojo“ kolūkio V laukininkystės brigados kolūkiečiai. Čia pasėta 60 ha žiemkenčių. Sėjos darbuose pasižymėjo kolūkio mechanizatoriai Algis Balaišis ir Juozas Grabuskas.

Šios brigados kolūkiečiai sparčiai susidorojo ir su derliaus nuėmimu, su vežimu ir iškūlimu. Vakar brigada baigė visų žiemkenčių kūlimą.

Nedaug teatsilieka ir kaimyninė — V-toji brigada, vadovaujama brigadininko Juozo Mikalaiciūno. Čia taip pat kūlimo ir sėjos darbai eina į pabaigą.

N. Grunevas

Žinios

aple siloso gamybą rajono kolūkiuose rugplūčio 25 d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pagaminta siloso karvei (kg)
1.	„Žvaigždė“	4451
2.	„Pi-myn“	4000
3.	M. Melnikaitės v.	3977
4.	„Tikruoju keliu“	3969
5.	S. Nėries v.	3697
6.	„Lenino keliu“	3167
7.	„Vytury“	3032
8.	„Jaunoji gvardija“	2804
9.	„Mičiurino v.“	2791
10.	„Tarybų Lietuvą“	2655
11.	„Socializmo keliu“	2614
12.	„Zalgiris“	2597
13.	„Pergalė“	2564
14.	L. Giros v.	2338
15.	„N. gyvenimas“	2299
16.	„Rageliai“	2294
17.	„Pilis“	2272
18.	„Už taiką“	2100
19.	„Artojas“	1871
20.	„Gegužės Pirmoji“	1750
21.	„Nemunėlis“	1625
22.	„Šetekšna“	1680
23.	„Atžalynas“	1531
24.	„Duokiškis“	1496

Mūsų medžiagos pėdsakai

Atsakydamas į kritiką, pareikšią mūsų laikraščio puslapiuose dėl namų numeracijos netikslumo mieste ir dėl prekiaavimo pienu, valstais bei daržovėmis gatvėse, miesto vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Navickas pranešė redakcijai, kad dabartiniu metu namų numeracijos sutvarkymas baigtas.

Preklavimui pienu, valstais ir daržovėmis išskirta specialii vieta netoli mieslo priešgaisrinės komandos bustinės, pastatyti stieletai, tverlama tvora.

Mūsų indėlis

Jau daugiau kaip savaitė laiko vietinio ūkio vadybos darbuotojai laikininkauja šefuojamame Salomėjos Nėries vardo kolūkyje.

Visas jėgas metėme silosui gaminti. Šiame darbe, suprantama, neapsiėjo ir be įvairių nesklaidumų. Iš pradžių, kada mes pastūlėme silosuoti mišinius, ne vienas kolūketis pasakė: —Nebematyl! dyvai ant šios žemės dedasi! Kur gi girdėta, kad tokį gerą mišinį žalią reiktų plauti ir į duobes mesti!

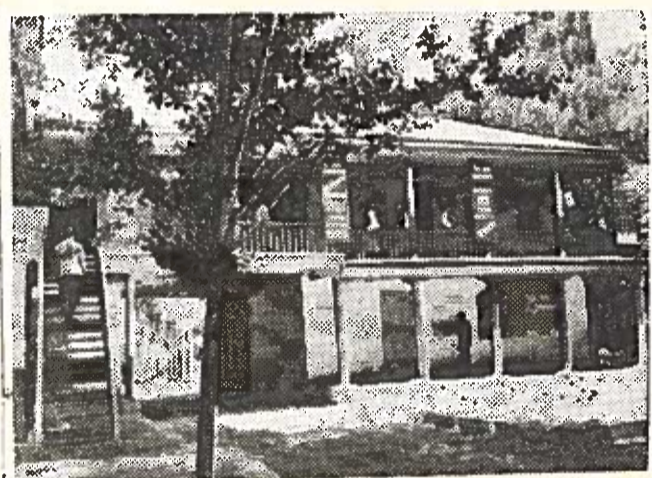
Tačiau užkrėsti laikininkų darbu, ir kolūkiečiai pradėjo kitai žiūrėti į mišinių silosavimą. O ta kitokia pažiūra tuojaus davė rezultatus: per palyginti trumpą laiką kolūkis pagamino beveik 500 tonų siloso. Nemažą indėlį į sullingųjų pašarų sukauptimą įneša ir talkininkai. Jie užraugs nemažiau 100 tonų siloso.

Nors ir neįpratę prie tokio darbo, bet mūsų žmonės dirba sąžiningai, su entuziazmu. Viršulėnė Vanda, Vaitkevičius Petras, Raišytė Eleonora ir daugelis kitų dirba kaip sau. O juk iš tikrųjų laip ir yra—dirbame sau, savo kolūkiams.

N. TRASTOŠENKOVAS
Vietinio ūkio valdybos partinės organizacijos sekretorius

Trumpai

150 tonų siloso „Duokiškio“ kolūkio II brigadoje pagamino šefai—rajkoopraujungos darbuotojai. P. Stukas

FERGANO SRITIS. Alty-Aryksko rajono Lenino vardo kolūkyje yra gerai įrengtos lauko stovyklos.

Nuotraukoje: kolūkio dešimtos brigados lauko stovykla.

R. Šamsutdinovo (TASS) nuotr.

I. — Vaje, Mare, ponas alvažiavo! — pažiūrėjusi pro pirktos langą, sukletėjo motina ir skubli žingsniu nušlepsėjo prie durų. — Ruoškis, greitai...

Nedidelė, skurdžiai apstregusi mergytė pamėmė nuo suolo ryšulėlį, sustojo. Nebylus jos žvilgsnis atsiveikinda-

Leningrado dirbtinio pluošto gamyboje išleisti pirmieji naujo sintetinio pluošto iš polivinilinio spirito — vinilono pavyzdžiai.

Nuotraukoje: bandymų cecho inžinieriai V. P. Straganova (kairėje) ir M. I. Kuriukina apžiūri naują pluoštą.

mas perbėgo lamsiomis, nuo dūmų pajudusiomis pirktos sienomis, mažais blaustais langeliams, valandėlę stabtelėjo ties visu būriu ją apspitusių broliukų ir sesučių, pilkals, pusverksniais veidukais.

Pagalau reikia palikti namus... „Marė nebe-maža: jai jau trylika metų, — kalbėjo tasyk tėvas, — gali ir pati duoną užsidirbti“. O štai dabar iš Antanošės dvaro atvažiavo ponas Trekanas pasisamdylt „mergos“.

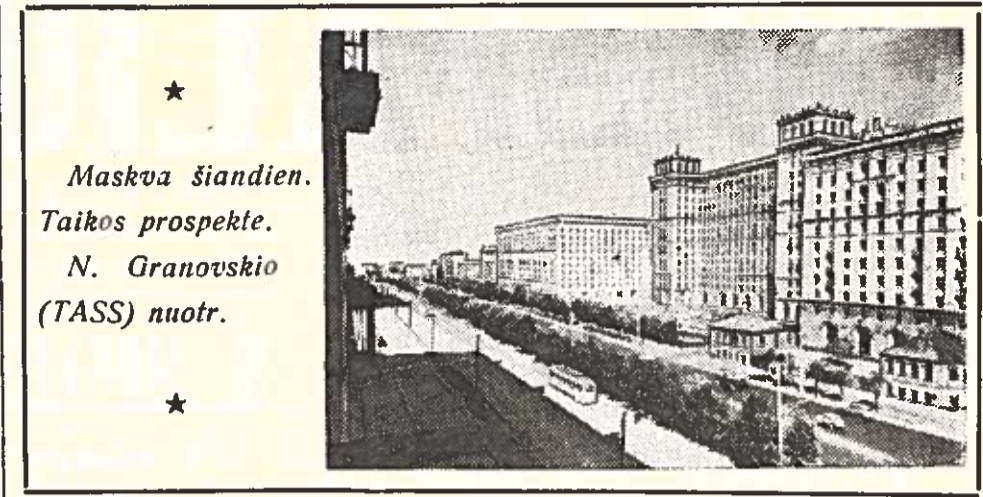
— Ponas, prašom į vidų, — nesustodama šnekėjo motina, kviesdama nedidellame vežimuke sunkiai pūksčiantį nutukusį poną.

— Oi, ponuli, darbšii mano duktė, viską moka dirbti, sakau, nesigailėsite...

— Ja, ja, pažlūrėsim, pažlūrėsim, — pūsdamas iš pypkės dūmus, atsilepė ponas.

Tarpduryje pasirodė Marė.

— Na, ko spoksai? Sėsk į vežimą, — nleko nelaukdamas išposkino ūsuotis. — Važiuosime.

Maskva šiandien. Taikos prospekte. N. Granovskio (TASS) nuotr.

MŪSŲ SEPTYNMETĖ MUZIKOS MOKYKLA

Ryšium su septynmetės vaikų muzikos mokyklos atidarymu Rokiškyje, mokinų, norinčių lankyti šią mokyklą, tėvai kreipėsi į rajono kultūros skyrų su įvairiausiais juos dominančiais klausimais apie šios mokyklos darbą, pamokų krūvį ir t.t. Todėl ir norisi pasidalinti kai kurlomis mintimis apie šią naują mokslo įstaigą ir darbą joje.

Kaip jau buvo spaudoje minėta, į muzikos mokyklą priimami vaikai nuo 7 iki 14 metų amžiaus, besimokantieji bendro lavinimo vidurinėje mokykloje. Tuo tikslu tėvai paduoda pareiškimą muzikos mokyklos direktoriaus vardu, prie jo pridėdami pažymėjimą iš gydymo įstaigos apie vaiko sveikatos stovį.

Štats metals mokykloje veiks du skyriai — fortepiono ir akordeono, o nuo sekančių mokslo metų numaloma atidaryti ir smuiko skyrų. Sto-

A. GRADECKAS
septynmetės vaikų muzikos mokyklos direktorius

jantlems į pirmąją muzikos mokyklos klasę teks laikyti egzaminus, kurie vyks rugsėjo 10—11 d. d.

Kas tai per egzaminai?

Jokto išankstinio pasiruošimo iš stojančiojo nereikalaujama. Egzaminų metu dėstytojai patikrins vaiko klausą (o tai yra svarbiausia mokant muzikos), atmintį ir rilmą pajutimą. Todėl kiekvienas vaikas, kuris namuose teisingai padainuoja bet kokią, kad ir paprasčiausią dainelę, stojamuosius egzaminus išiaikys.

Teko girdėti tokią tėvų nuomonę, kad lygiagrečiai vaiko darbas bendrojo lavinimo mokykloje ir muzikos mokykloje yra per didelis mokinio apkrovimas. Reikia pažymėti, kad muzikos mokykloje vaikas į dieną bus užimtas vidutiniškai 1,5 valandos, neskaitant namų darbų ir darbo prie muzikos Instrumento. Čia jau mokinys dirbs individualiai. Tam sudaromos visos sąlygos. Mokykla aprūpinama naujais instrumentais — fortepionais ir akordeonais, kuriais, pagal sudarytą tvarka-

rašlį, mokiniai galės naudotis. Be to, visas darbas muzikos mokykloje bus derinamas su pamokomis bendro lavinimo mokykloje taip, kad ne tik vieni kitiems netrukdytų, bet sudarytų teisingą, apgalvotą mokinio dienos režimą.

Pasibaigus mokslo metams, mokiniai laikys keliamuosius egzaminus. Taip pat jie parodys savo darbo atsiekimus ir per mokslo metus: bus ruošiami koncertai tėvams, visuomenėi.

Muzikos mokyklos atidarymas Rokiškyje yra svarbus įvykis mūsų kultūriniame gyvenime. Be pianisto ar akordeonisto specialybės, vaikas bus plačiai supažindinlas su muzikine literatūra, muzikos istorija, dainavimu ir t. t. Didelės perspektyvos atsiveria ir baigusiam šią mokyklą — mokinyngai stoti į vidurinę muzikos mokyklą, o galbėsneti — į konservatoriją.

Mokslas prasidės rugsėjo 15 d. Visals dominančiais klausimais galima kreiptis į mokyklą, Spalio alėja 6 (buv. Rokiškio tarybinio ūkio raštinės pastatas).

Du puslapiai iš

vargsta taip pat lankstydami nugarą dvarininkui, dirba sunkų darbą aliduodami paskultines jėgas, kad likusiam namuose būriui vaikų galėtų atnešti duonos kąsnį.

Visą savo vaikystę ir jaunystę Marė pratarnavo buožėms ir dvarininkams. Ji gimė Stelmuzės dvaro samdintų šeimoje. Vėliau kartu su tėvais persikėlė gyventi į buvusį Antazavės valsčiuje Kriaunų dvarą. Čia šešerų metų mergytė jau patyrė visus gyvenimo vargus. Kartą su motina ji dirbo dvaro laukuose įvairtau-

slus ūkio darbus. Šeimos rūpesčiai anksti užgulė jos — vyriausios dukters — pečius. Čia gyvenama Marė pradėjo pačią savo pirmąją tarnystę pas vieną iš Antanošės dvaro ponų — vokitę Trekaną. Vienertus metus išbuvus šio išnaudotojo naguose, pasidarė nebeįmanoma kėsti šturkščias patyčias, sunkų darbą. Marė paliko juos ir grįžo pas tėvus. 1928 m., leškodama duonos kąsnio, šeima persikelia gyventi į Obelių dvarą. Tėvas gauna arklų šėrlo vietą, Marė — sam-

Rajono mokytojų pasitarimas

Šią savaitę įvyko rajono mokytojų pasitarimas, skirtas pasiruošti naujiems mokslo metams, numatyti pagrindines darbo gaires.

* * *

„Plačiai atžymėkime Tarybų valdžios 40-metį!“

— tokiu šūkiu vyko visas pasitarimas, nes šiais mokslo metais sukanka 40 metų nuo Lietuvos Komunistų partijos ir Tarybų valdžios Lietuvoje sukūrimo.

Pranešimą šia tema skaitė partijos rajono komiteto sekretorius drg. Žemaitis. Supažindinęs su komunistų partijos kovos istorija bei Tarybų valdžios kūrimosi etapais, pranešėjas plačiai išdėstė mokyklų uždavinius ryšium su įžymiaja sukaktimi.

Visų pirma, mokykloms priklauso pirmąjį komunistų partijos ir liaudies kovos kelią, patirtą prispaudą, pasiektus laimėjimus. Pasikalbėjimais, tematiniais vakalais mokykla turi parodyti rajono darbo žmoniems, kad pirmųjų kovotojų už tarybinę santvarką triūsas nenuėjo veltui, kad mūsų respublikoje įsikūnijo jų siekimai ir svajonės.

Mokykla daug gali padėti išaiškinant ir minti žuvusius už liaudies laisvę. Nėra nė vienos apylinkės rajone, kurioje nebūtų palaidota kovotojų, žuvusių 1918-1919, 1941-1945 metais, pokariniu laikotarpiu. Rajono žemė nusėta pavieniais ir masiniais tarybinių kovotojų kapais. Tačiau ne visur jie tinkamai sutvarkyti ir papuošti. Čia didelį apsilėidimą parodė Kamajų vidurinė

mokykla. Vyžūnos septyniometė mokykla.

Aiškinant apie Lietuvos liaudies kovos kelią, veiksminga priemonė gali būti susitikimai su proletarinės revoliucijos dalyviais, buvusiais pagrindininkais, Didžiojo Tėvynės karo dalyviais, tarybiniais partizanais. Jų pasakojimai susitikimų metu padeda plėsti mokinių politinį akiratį, vysto tarybinio patriotizmo jausmą.

Be to, reikia organizuoti ekskursijas į muziejus, į istorines-revoliucines vietas, revoliucionierių gyvenimo, kovos bei žuvimo vietas. Daug tokių vietų yra ir pačiame Rokiškio mieste, tačiau jos per mažai žinomos ir lankomos.

Visame šiame darbe mokytojams gali daug padėti gerai organizuotas komjaunimo ir pionierių organizacijų darbas, tačiau jis daugelyje mokyklų anaipol ne pavyzdingai atliekamas. Silpnos komjaunimo organizacijos Duokiškio, Juodupės vidurinėse mokyklose, menkai teviečia pionieriai daugumoje pradinių mokyklų.

Tinkamai pasiruošti darbai

— irgi dalis priemonių, susietų su keičiamosiomis atžymėjimu. Kiekvienas mūsų mokyklos darbo baras turėtų parodyti, kad šiandien mes nebe tie, kurie buvome vakar, kad tarybinės santvarkos metais gyvenimas visoje srityse žengia pirmyn.

Pranešėjas griežtai

pasiskundė prieš visą eilę trūkumų, esančių pasiruošime mokomajam auklėjamajam darbu.

Daugeliui mokyklų galima padaryti prieštą dėl nesutvarkytos aplinkos, neįrengtų patalpų. Rajono kolūkiai yra pakankamai sustiprėję, kad galėtų aktyviai stiprinti mokyklų materialinę bazę, tačiau jie per mažai įjungiami į naujų mokyklų statybą bei esamų patalpų remontą. Tik Kamajėlių pradinė mokykla sugebėjo susitarti su „Vyčio“ kolūkiu dėl kapitalinio remonto, o naujos statybos nestimė nė vienas kolūkis. Net Panemunėlio tarpkolūkinės vidurinės mokyklos statyba, kurią išskirtos stambios lėšos, nė kiek nejudą.

Rajono mokyklos, apylinkių tarybos neįstengia pilnai įgyvendinti visuolinio septyniolimo metų mokslo, metų eigoje pasireiškia žymus mokinių nublėjimas. Daugiausia mokyklų nustoja lankyti antramečiai, kurie, savo ruožtu, atsiranda dėl žemo mokslo pažangumo rajone.

Diskusijose dalyvavę draugai toliau svarbi klausimą apie pasiruošimą naujems mokslo metams.

Drg. Nevidomskienė užakcentavo reikalą mokyklos darbą daugiau sieti su gyvenimu ir vengti nelaupumo bei valstybinių lėšų švaistymo.

Drg. drg. Mastilionis, Kazakevičius, Janulionis, Puzinkevičiūtė, Gudanis, Nakas ir kiti pareiškė daug kritiškų

paslaubų apie mokyklų darbą ir užtikrino, kad mokyklos sėkmingai įvykdys patikėtus uždavinius ir tinkamai atžymės Tarybų valdžios 40-metį savo atsidavusiu darbu ir visuomenine veikla.

Darbo pagerinimo klausimui buvo skirti ir kiti pranešimai — drg. Puluikio — apie darbo su pionieriais pertvarkymą, drg. Marcijonaitės ir drg. Ruseckienės apie klasės vadovo darbo pagerinimą.

Ryšium su pasitarimu buvo skaitomos ir kitos paskaitos pedagoginės temomis, kurių vedamoji mintis buvo

„Pažinkime mokinius!“

Panemunėlio vidurinės mokyklos direktorius drg. Prancūnas skaitė konkrečiais pavyzdžiais paremtą paskaitą tema „Mokytojo santykiai su mokiniais“, kurioje nagrinėjo klausimą apie tinkamus santykius tarp mokytojo ir mokinių klasėje, už jos ribų, visuomenėje, kasdieninėje butyje.

Rokiškio I vidurinės mokyklos mokytojas daliais vedėjas drg. Nakas pateikė visą eilę konkrečių nurodymų dėl atskirų dalykų pamokų savo paskaitoje, pavadintoje „Kaip pakelti mokinių aktyvumą pamokoje“. Jis pabrėžė, kad svarbiausias mokyklos uždavinys — ne tik suteikti tam tikrą žinių ratą, bet ir išmokyti mokinius savarankiškai dirbti.

Tema „Pažinkime individualines mokinių

savybes“ paskaitą skaitė rajono pedagoginio kabineto vedėjas drg. Teišerskis, kuris nurodė būdus, kaip psichologinės analizės keliu pažinti mokinius ir šį pažinimą panaudoti mokomajame - auklėjamajame darbe.

„Aš pažinojau Kapsuką-Mickevičių“, —

pareiškė svečias iš Vilniaus — aukštosios partinės mokyklos dėstytojas drg. Daukša — Paškevičius. Jo pranešimą mokytojai iš klausė labai susidomėję.

Jis papasakojo daug įvairių epizodų iš revoliucinių įvykių 1918—1919 metais, nes buvo asmeniškai pažįstamas su įžymiais to meto veikėjais — V. Kapsuka-Mickevičium, Z. Alek-

sa-Angaraičiu, Pr. Eidukevičium ir kitais. Tai buvo darbštus ir principingai darbuotojas, be galo atsidavęs didžiam tikslui — proletarinės revoliucijos pergalei Lietuvoje.

Drg. Daukša papasakojo atsiminimus apie savo pagrindinę veiklą Rokiškyje 1920 metais: kaip jų, jaunų komunistų, kuopelė platinė proklamaciją, slapta kėlė raudonas vėliavas, organizavo mitingus, rėmė politinius kalinius. Ypač arši kova vyko prieš klerikalus, užkietėjusį jėzuitą Bumšą.

* * *

Šio mokytojų pasitarimo eigoje buvo išnagrinėti kai kurie metodiniai klausimai, ir mokytojai grįžo į mokyklas kupini pasiryžimo sėkmingai pradėti naujuosius mokslo metus.

J. Rimkus

Kadras iš naujo, Kijevo kinostudijos išleisto filmo, — „Vėliavos bokštuose“. Filmas sukurtas pagal to paties pavadinimo Makarenkos kūrinį, jo veiksmas vyksta 1930 metais, kai Makarenka vadovavo F. Dzeržinskio vardo vaikų komunai.

Marės gyvenimo

dinė. O po trejų metų Marė jau lanksto nugarą Kavališkio dvarininkui, tenkinas visus „ponios“ grafičius inorlus. Bet ir čia dar nesibalgia samdinės dalia. Marė pasisamdo buožė iš Latvijos. Taip ir praėjo pats gražiausias jaunystės metas. Iš vieno dvaro į kitą, nuo vieno išnaudotojų pas kitus.

Lietuvoje susikūrė Tarybų valdžia. Ir štai po ilgų prispaudos metų liaudis tapo savo likimo šelmininku. Paskelbtė visų varguolių gyvenimas. Ėmėsi kuriti kolūkiai. Marės tėvas vienas pirmųjų padavė

pareiškimą į besikuriančią „Pergalės“ kolūkį. Prasidėjo naujas gyvenimas...

O šiandien Marė Viplenė — geriausia „Socializmo keliu“ kolūkio karvių mežėja.

Ankstus rytas. Tik ką pakilusi saulė purpurine spalva nudažė namų stogus, švelniai aplinkui paskleidė savo spindulius. Įvairiomis spalvomis sumirgėjo ir ant medžių lapų, ir ant žolės žvilgą rasos lašeliai. Už tvoros savo linksmąjį „ka-ka-rie-kū“ užgiedojo gaidys, paskelbdamas naujos dienos pra-

džią. 5 valanda ryto. Meilžėja Marė Viplenė jau prie karvių. Su pilnu vežimu prikrautų bidoņų atvažiuoja ir kitos brigados melžėjos: Janina Kirstukienė ir Stasė Serapinaitė.

— Žiūrėk tu man, kokia greitai, — juokiasi Stasė. — Vis anksčiau už mus pribūna...

— Na, už tai ir pieno daugiau primelžia, — sako Kirstukienė.

— Ėskit, ėskit, kiek tik jums patinka, — melilait apžvelgia žažiasias Marė, mesdama joms glėbius mišinio. — Per pietus gausite ir milij.

— Neblogos karvės, — šneka su džiaugsmu Viplenė. — Po 9—10 litrų pieno duoda per dieną. Iš kiekvienos karvės jau primelžiau po 1443 kg pieno.

Baltomis čiurkštelėmis bėgęs pienas greit pripildo milžtuves. Greit pilnėja ir pieno bido-

nai... Rytmetinis darbas baigėsi. Į vežimą bidoņai jau sukelti, greit jie bus pristatyti į pieno priėmimo punktą.

Mėgsta pasvajoti apie savo gyvenimą Marė Viplenė. Kaip viskas pasikeitė! Kadaisė ji buvo tik darbo jėga, kaip sunkiai ji dirbdavo! Atrodo, visą sielą įdėdavo į darbą, o buvo vis blogai. O dabar...

Visuotinis „Socializmo keliu“ kolūkio kolūkiečių susirinkimas. Pilna salė jaunimo, pagyvenusių kolūkiečių.

— Šiandien premijuos geriausius kolūkiečius, girdėjote? — šnabžda susėdusios viena kitai moteriškės.

Netoliese baltuoja ir Marės Viplenės skarelė.

— Premijuojama geriausia kolūkio karvių melžėja Viplenė Marė, — aiškiai girdėjosi kolūkio pirmininko drg. Villpo balsas.

— Kaip, ar mane?.. — nustebusi mąsto moteriškė. — Nejaugi aš taip gerai dirbu?..

Džiaugsmu suspindo melžėjos akys. Ji jautė į save atkreiptus visų žvilgsnius. Besišypsa kolūkiečių veidai tarytum sakyte sakė: „Šauni tu darbininkė, Marė, galime tavimi didžiuotis“.

— Štai kaip gyvenimas susiklostė, — atsiduso melžėja. — Aš jau išdirbau šiais metais apie 900 darbadienių, vyras taip pat lauko darbuose ne tinginys, sūnus Petriukas mokyklą lanko, — gyvenk ir norėk. Įvertina tavo darbą.

Šypsena nušvietė Marės veidą, akyse mirgėjo nuoširdūs kolūkiečių žvilgsniai, užtemdę niurios praeties prisiminimus...

A. Rutkauskaitė

Nuoširdus ačiū

Ne dieną ir ne mėnesį mes praleidome Rokiškėlių sanatorijoje. Šiandien mums grąžinta sveikata, šiandien mes išvykstame iš sanatorijos.

Ta proga norisi karštai padėkoti mūsų šauniesiems tarybiniams medicinos darbuotojams — Rokiškėlių sanatorijos med. seserims, visam personalui, o ypač vyr. gydytojui J. Zibavičiui. Tai tikri mūsų socialistinio krašto žmonės, kurie, dažnai pamiršdami savo asmeninius interesus, sąžiningai ir su meile savo profesijai budi liaudies sveikatos sargyboje.

Buvę ilgoniai:

K. Jokūbaitis
VI. Majeris
J. Banys
E. Nevidomskienė
A. Bleliūnas
G. Savickaitė

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. rugpiūčio 30 d.

DIENOS TEMOMIS

Sėjai — geriausius grūdus

Yra sakoma: kokia sėkla, toks ir derlius. Menko daigumo, blogai išvalyta sėkla gero derliaus neduos. Gegužės Pirmosios ir kai kuriuose kituose kolūkiuose jau prasidėjo žiemkenčių sėja. Tačiau sėjama lėtai.

Dabar būtina kuo sparčiau iškulti sėklinį derlių. Tam tikslui reikia sudaryti pastovios žmonių grupės, pilnai panaudoti visas kultivacijas, dirbant kasdien po kelio iki valandų. Gerai organizuota kūlė „Artojo“ kolūkis. Čia sudaryta speciali kėlėjų grupė iš 18 žmonių — po 3 kolūkiečius iš kiekvienos brigados. Kolūkiečiai rugius veža tiesiog prie kuliamosios, iškulti grūdai tuojau gabenami į sandėlį ir valomi.

Valant reikia žiūrėti, kad gerai atsiskirtų visos priemaišos, grūdai būtų surišiuoti pagal stambumą. Jeigu valymo metu sėkla išdžiūsta nepakankamai, saulėtomis, sausomis dienomis reikia ją džiiovinti plonai paskleidus lauke, o pastogėje, sudarius skersvėį, dažnai žarstyti.

Gerai vadinama bei džiovinama sėkla subręsta, žymiai pakyla jos daigumas. Tai ypač svarbu šio rudens sąlygomis. Džiiovklose džiiovinti reikia atsargiai, palaipsniui, perleidžiant 2—3 kartus, ne aukštesnėje kaip 40 laipsnių temperatūroje.

Negalima sėti nepatikrinus sėklos kokybės. Sėklos pavyzdžius būtina pasiųsti patikrinti sėklų kokybės laboratorijoje.

IDOMŲ JAUNŲJŲ ASTRONOMŲ STEBĖJIMAI

„Nuo gegužės 5 iki 23 dienos mums pavyko užregistruoti tris naujus išsiveržimus iš Saulės gelmių. Dėmės Saulėje, kurios balandžio pradžioje judėjo išilgai puslaidžio, gegužės mėnesio pirmosiomis dienomis pradėjo sukintis aplink Saulės centrą. Nuo gegužės 13 d. kasdien chronizuojame po 8 dėmes ant Saulės, kurios sukasi aplink jos ašigalius...“

„Liepos 28 dieną 23 val. 50 min. mūsų stebėtojų grupė užregistravo stambiaus meteoritobolido kritimą. Jį galima buvo matyti 5—6 sekundes. Bolidas sušvito dešiniau Didžiojo Grįžlio rato Alfos bei Betos žvaigždžių ir praskrido liepsnodamas raudona-oranžine spalva link Persėjaus žvaigždyno. Jis sudegė atmosferoje, palikęs paskul save balsvų dūmų juos-

telę...“
Tai ne astronomų profesionalų užrašai, o išrašai iš Naujosios Akmenės vidurinės mokyklos jaunųjų astronomų būrelio vizualinių stebėjimų žurnalo. Į žurnalą labai tiksliai ir nuosekliai įrašomi per visą parą, žiemą ir vasarą vykdomi dangaus kūnų, kosmoso reiškinų stebėjimai.

Astronomų — mėgėjų būrelis buvo sukurtas mokykloje prieš metus mokytojo Mato Mozūraičio iniciatyva. Dabar jis jungia trisdešimt penkis moksleivius. Stebėjimai nebuvo nutraukti ir vasaros atostogų dienomis. Visti būrelio nariai iš eilės budi mokyklos observatorijoje.

Ypač pagyvėjo būrelio darbas paleidus tarybinis palydovus. Mokyklos astronomai užregistravo daugiau kaip 50 pirmo-

jo tarybinio dirbtinio palydovo ir jo raketes nešėjos bei antrojo palydovo praskriejimų. Sistemingai stebima, kaip skrieja trečiasis Žemės palydovas ir jo raketė-nešėja.

Jaunieji astronomai atidžiai seka tėvyninę literatūrą, užsienio šalių spaudą, kurioje nušviečiami astronomijos klausimai. Aniai, iš Vokietijos Demokratinės Respublikos Zonebergo observatorijos pranešimo jie sužinojo, kad nuo rugpiūčio 10 iki 13 dienos Žemė praeis pro stiprią meteoritų srovę. Beveik visi būrelio nariai budėjo savo observatorijoje ir užregistravo 264 meteoritų ir vieno stambiaus bolido kritimą. Jie taip pat nustatė dvi pagrindines krypčių, kuriomis meteoritai krito.

Gautus stebėjimų duomenis jaunieji astronomai mėgėjai sistemingai slunčia Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto observatorijai.

UKRAINOS TSR. Netoli Lugansko statoma šachta „Luganskaja Nr. 1“, 5000 tonų kuro į parą projektuojamo galingumo. Eidami darbo sargybą šachtininko dienos garbei, statytojai spartina tempus. Puikių laimėjimų pasiekė Socialistinio Darbo Didvyrio Boriso Šarovatovo prakasėjų brigada.

Už laimėjimus, pasiektus socialistiniame lenktyniavime, naujos šachtos statytojų kolektyvui paskirta pirmoji premija, liaudies ūkio tarybos ir srities profsąjungos tarybos pereinamoji Raudonoji vėliava.

Nuo traukoje: (iš dešinės į kairę): kalnakasys meistras kinietis Chuan Ši-fanas, prakasėjų grandininkas Piotras Gakas, prakasėjų Leonidas Romančėna ir Eduardas Viniukovas prieš nusileidžiant į šachtą. Chuan Ši-fanas—Doneco industrialinio instituto studentas atlieka statyboje gamybinę praktiką.

R. Azrijelio (TASS) nuotr.

Tarptautinė apžvalga

TAIKINGŲJŲ JĖGŲ PERGALE

Visose šalyse taikningieji žmonės reiškia pasitenkinimą rugpiūčio 22 d. pasibaigusios SNO Generalinės Asamblijos nepaprastosios sesijos rezultatais. Sesija priėmė arabų valstybių delegacijų pasiūlytą rezoliuciją, kuria numatoma kuo greičiausiai išvesti Amerikos ir Anglijos kariuomenę iš Libano ir Jordanijos. Šis sesijos nutarimas išreiškia tautų, reikalaujančių padary-

ti galą agresyviems imperialistų veiksams Arabų Rytuose, valią. Sesija žengė svarbų žingsnį tarptautinio įtempimo mažinimo keliu. Jos nutarimas yra didelis visų taikingųjų jėgų laimėjimas ir JAV bei Anglijos agresijos Libane ir Jordanijoje pasmerkimas.

Per dvi sesijos darbo savaites Amerikos ir Anglijos atstovai išvytė karštingą veiklą, stengdamiesi neleisti, kad Generalinė Asamblija priimtų rezoliuciją dėl jų kariuomenės išvedimo iš dviejų arabų valstybių teritorijos. JAV ir Anglija mėgina pastebėti, kad būtų pritarta jų agresyviems veiksams, ir užvilktinti Libano ir Jordanijos okupaciją. Kaip tik šio tikslo buvo siekiama Amerikos diplomatų paruoštu rezoliucijos projektu, kuris buvo pateiktas eilės Vakarų šalių vardu.

Tačiau imperialistams nepavyko šį kartą balsavimo mašinos pagalba pratempti Generalinės Asamblijos sesijoje nutarimą, kuris pritarė jų agresyviems veiksams Arabų Rytuose. Vadinaimos „Vakarų rezoliucijos“ neparėmė net delegacijos daugelio tokių šalių, kurios paprastai klauso Jungtinių Amerikos Valstijų. Sesijoje, kaip pažymėjo Kinijos laikraštis „Ženminži bao“, „talkos ir nacionalinės nepriklausomybės gynimo balsas nustebe kitus balsus. Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių, o taip pat daugelio Azijos ir Afrikos valstybių delegaci-

jos ryžtingai pasmerkė agresyvius JAV ir Anglijos veiksmus. Reikalavimas gerbti arabų nacionalizmo ir tautų teises pačioms spręsti savo likimą tapo delegacijų didžiosios daugumos reikalavimu“.

JAV ir Anglijos sesijoje buvo izoliuotos, vienišos. Dėl to „Vakarų rezoliucijos projektas“ iš esmės buvo palaidotas dar prieš prasi-
dedant balsavimui. Pamačiusios, kad dešimties arabų šalių pateiktai rezoliucijai pritaria didžioji dauguma, JAV ir Anglijos delegacijos buvo priverstos balsuoti už šią rezoliuciją.

Daugelyje užsienio atsiliepimų apie sesijos rezultatus ypač pabrėžiamas kilnus vaidmuo Tarybų Sąjungos, kuriai reikalaujant ji buvo sušaukta. Indijos laikraštis „Niu Eidž“ nurodo, kad TSRS vadovaujama socialistinei stovyklai priklauso lemiamas vaidmuo taikiai sureguliuojant padėtį Arabų Rytuose.

Kalbėdamas spaudos konferencijoje Niujorke, TSRS Užsienio reikalų ministras A. Gromyko pažymėjo, kad Generalinės Asamblijos sesija padarė labai naudingą darbą. Dabar, pasakė jis, nereikia leisti jokio vilkinimo vykdant priimtą nutarimą. JAV ir Anglija turi įvykdyti Generalinės Asamblijos valią ir nedelsiant išvesti savo kariuomenę iš Arabų Rytų.

V. Charkovas

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Reikia darbo rankų

Vyr. perkėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos vyr. inspektorius drg. Ch. Ivanovas, kalbėdamasis su mūsų korespondentu, papasakojo:

Siekiant aprūpinti darbo jėga įmones ir įstaigas šiauriniuose ir rytiniuose šalies rajonuose, vyksta darbininkų telkimas geležinkelių ir kitoms statyboms eilėje Kazachstano sričių. Tenai dar šių metų kovo mėnesį iš Rokiškio išvyko drg. P. Kazalauskas, M. Sapožnikovas ir eilė kitų darbininkų. Jie visi gerai įsitaisė naujoje vietoje, gerai uždirba.

Darbininkai telkiami taip pat į Lietuvos TSR miškų ūkio pramonės darbus Karelijos ATSR. Čia jau dirba daug darbininkų iš Lietuvos.

Jie aprūpina miško medžiagą mūsų respublikos miestus, kolūkius, statybas. Ten dirba ir rokiškietis P. Kairys, P. Šešėgis, P. Pumputis ir kiti, išvykę šių metų liepos mėnesį.

Darbininkai, vykstantieji darbui į nurodytas vietas, aprūpinami nemokama kelione, persikėlimo pašalpais nuo 150 iki 1000 rublių, dienpinigiais, butu, patalynė, specapranga.

Norintieji vykti kreipiasi pas organizuoto darbininkų telkimo įgaliotinį Rokiškio miesto vykdomajame komitete.

Prieš imperialistų intervenciją ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE

Pasaulio tautos rūščiai smerkia anglių ir amerikiečių intervenciją Libane ir Jordanijoje.

Nuo traukose: (viršuje — kairėje) Pekino aukštųjų mokyklų dėstytojų grupė protesto demonstracijos metu; Hamburge (Vokietijos Federatyvinė Respublika) įvyko arabų studentų, besimokančių Hamburgo ir Kilio universitetuose demonstracija (viršuje); policija vaiko demonstracijos dalyvius Romoje, prie JAV pasiuntinybės pastato, kur jie reikalavo tučtuojau išvesti amerikiečių kariuomenę iš Libano (kairėje — apačioje).

Centralbildo ir Sinchua agent. nuotr.

